

Obsah.

I. O důležitosti zvelebování luk.

	Strana
1. Příčina nedostatku a skrovného těžení hlavně na slabém hnojení záleží	1
2. Slabé hnojení vyplývá ze špatného krmení	—
3. Dostatečné krmení jedině hojnosí dobré pice způsobiti lze, bez níž koňstvo, pak dobytek hovězí, ovčí a vepřový marně držíme	2
4. Nesčíslné překážky pokroku rolníka nedostatkem hnoje	3
5. Držení dobytka při drahé pici nevyplácí se	4
6. Zanedbávání luk zdražuje všechna krmiva	—
7. Při dokonalejší zprávě luk nemusí se tolík rolní půdy rostlinám krmným popouštět	5
8. Louka samorodná poskytuje většího užitku, než pole; pice lučná nejpřirozenější a nejzdravější jest	—
9. Výpočet užitku z ovesniště, louky a t. d. porovnávací úvahou	6
10. Od luk začínati záhodno zvelebování statků rolních	7
11. Rozsáhlost luk v jednotlivých zemích mocnářství	—
12. Velikost těžení lučné pice vůbec	8
13. Rozmnožitelnost výnosů lučných a tím i rolnických pokroků	9
14. Náramný dosah zvelebeného lukařství a pohnutky k naznačenému pokroku	10
15. Chopme se prostředků k cíli vedoucích	—

II. O vysoušení bahnišť a mokřin.

16. Bez vysušení mokřin všechna snaha o zvelebování luk marna	11
17. Rozsáhlost mokřin lučných ve vlasti československé	12
18. Pořadí zlých následků ze stojatých vod a bahnisk	—
19. Utěšené proměny v rostlinstvu pravidelným vysoušením	13

Způsoby vysušovací.

20. Rozdíl mezi staršími trativody a novějším rýhováním	14
21. Jalové brázdy, hlubší příkop a jich zakládání	16
22. Spád, hloubka a sklonitost příkopů svodných	17
23. Splaviště a návoz v něm	—
24. Návod ku spádoměrství	18
25. Výhody struh krytých, trativodů	22

	Strana
26. Zakládání trativodů rozmanitých	24
27. Posouzení výloh a přívozu staviva	25
28. O dokonalejších rýhách novějších	26
29. Rýhování dokonalejší a lacinější jest než trativody starobylé	—
30. Trubice, pasy, troubel a troubelna	27
31. Rýhování rovin a úžlabin	30
32. Délka, šíře, hloubka a vzdálenost v rýhování	31
33. Spád rýhovný a upravení jeho	32
34. Rýhoviště složité a mnohostranné	33
35. Nářadi rýhovné	35
36. Jak vyhazujou se rýhy a kladou se trubice	36
37. Kdy jest chvalno rýhovati a čeho sobě ještě všimati	—
38. Rýhy ať se uhýbají stromům a křovinám	37
39. Svodné rýhy o 6 palců hloub záhadno položit pod sourýhy	—
40. Zvláštní užitek rýhování v krajinách chladných	—
41. Rýhování největších pokroků dělá v Anglii, Belgii a Rusich	38
III. Závlaha luk zapouštěním vodou.	
42. Užitečnost rozumného zavlažování luk	39
43. Dějepisné zprávy o zavlažování luk	40
44. Nestejná dobrota vody potočné, pramenité a jiné	—
45. Rozličnost účinku na lukách nestejnosti spodní země a polohy; louky říčné, potočné, horní a lesní	41
Přehled způsobů zavlažovacích.	
46. Výklad zátopy, záplavy a podmoku	42
A. O Zátopě.	
47. O zátopě a potřebných k tomu hrázích	—
48. Dlouho-li a vysoko-li zatápějí se louky	44
49. O pici ze zatápěných luk	—
B. O záplavě.	
50. Záplava návahem přirozeným, pak skloninami a hřbetinami uměle ustrojenými	45
51. Výklad další návahu přirozeného na č. 59	—
52. Důkladný opis příkopů, struh a žlabin	—
53. Rozměry a okoli žlabin zavlažujících	46
54. Jalové brázdy aby měly dobrého odpadu	47
II. O návahu uměle způsobeném.	
<i>(Skloniny a hřbetiny.)</i>	
55. Záplava skloninou a hřbetinama	—
56. Spád hlavní a vedlejší	48
57. Výměr navážek a skopanin na skloninách	—
58. Přehled struh a žlabin pravidelné skloniny	49
59. Rozměry struh veškerých (hloubka a šíře)	—
60. Rozličná stavidla při záplavě skloninou	—
61. Vypodobnění hřbetin	50

	Strana
62. Vlachové vymyslili hřbetiny ouzké i široké	—
63. Úzké hřbetiny, výhody a ujma na nich	—
64. Široké hřbetiny a nestejnost v užitku jich	51
65. Délka, spád a poloha hřbetin	—
III. O návahu složitém.	
<i>I. Při opětném používání vody.</i>	
66. Ohledy na povrch louky a několikeré používání vody	52
67. Vypodobnění louky složitého návahu	53
68. Ličení záplavy	—
69. Hospodárnost v užívání vody podle libosti	55
70. Rozměry hřbetin délkou, spádem atd.	—
<i>2. Návahy přerozmanité složené.</i>	
71. Vypodobnění louky přerozličného návahu	—
72. Výklad o velikosti a rozměrech sklonin a hřbetin	57
C. O podmoku.	
73. Vysvětlení a posavádní zkoušenosti podmoku čili podmáčení luk	58
Lučné nářadí a dílo.	
74. Vypodobnění a opis nářadí lučného	—
75. Stavidla a naběrací kolo	63
76. Mnoho-li vody třeba ku zavlažování luk	65
IV. O mrvení luk.	
77. Nevyhnutelnost mrvení luk nezaplavovaných	66
78. Rozličná hnojiva i hodnota jich na lúkách	—
79. Rouhování a navážka hnojné kejdy	67
80. Podzimní doba nejslušnější ku hnojení luk	68
81. Často-li mrviti se mají louky a jak	—
82. Neobyčejnost ba bohužel i neznámost hnojení luk	69
83. Dostí snadný pokrok u toho, kdo chce	—
V. Vláčení a natrhování luk.	
84. Škodlivé účinky mechu	70
85. Vláčení a natrhování branami i rozkráječem	71
86. Výklad užitečnosti roztrhování starého drnu	—
VI. Obnova luk zoraním a novým osevem.	
87. Potřebnost vyplenění neřádného bejli a chamradí	72
88. Užitečnost orby kypřením a zvětráním ornice	—
89. Při orání a úvlaku srovna i upravi se louka	73
90. Následky obnovené povrchnosti	—
VII. Křisení luk.	
91. Pan Jou (čti Žú) a jeho nástroj ku natrhování a podsejpání drnu mrvou trupelnatou, sprašnou	74
92. Výhody a dvojný úkon tohoto nástroje	—
VIII. Zdokonalení travníků	
všemožnou dobrohou a mnohostí rostlinstva lučného.	
93. Jak zdokonaliti se dá povrchnost lučni	75

XII

	Strana
94. Rozvržení rostlinstva lučného na 4 třídy (škodlivé, špatné, prostředně užitečné a dobré)	76
95. Jedovaté a škodlivé bylinky	—
96. Špatné a chatrné bejli	—
97. Prostředně dobré rostlinstvo (trávy a keřnaté)	77
98. Výbor dobrých, užitečných rostlin	78
99. O vykořenění škodlivých a rozmožení užitečných rostlin, (traviny, suchopalným a vlhkým lukám svědčici)	80
100. Jak nabýti dobrých semen lučných?	81

IX. Pastva na lukách.

101. Výklad užitečnosti spásání luk zvláště bravem	82
102. Rozdělení louky na hony a pravidelné pasení	—
103. Tři hony spásané většího poskytujou užitku nežli čtyry hony nespásané	83
104. Na jaro velké pozornosti třeba při spásání veškerých luk	—
105. Na podzim veškerý louky spásti záhadno jakýmkolvěk dobytkem, zvláště vzdálené od dvora	—

X. Osazování luk stromovím

ochranou proti parnu a větrům.

106. Škodlivost nedostatku křovin a stromů	84
107. Které stromy a keře hodi se na luka za živé ploty atd.	—
108. Opravujme suchopalnost podnebí našeho hleděním sadů!	85

XI. Pravidelná zpráva luk.

109. Nevyhnutelná potřebnost dobré zprávy luk	86
110. Častá přehlídka rýhovišť	—
111. Pravidelnost závlahy podzimem, zimou, jarem a létem	87
112. Řád měsíčný pro stálou zprávu luční	88

XII. Sklizeň.

Těžení sena i otavy.

113. Nestejnlost těžení mnohosti i dobrotu pice	90
114. Přehledná soustava rozličných sklizni	92
115. O průměrném čili prostředním těžení	91
116. Lučná sklizeň v Liebverdě nynější a bývalá	93
117. Nejvyšší v Čechách dosažené těžení z luk	94
118. Hnůj a voda nejúčinlivěji zvelebujou	95
119. O rozličné dobroti sena i otavy	96
120. Návrh o vycvičení vlastních lukařů, totiž rýhoveníků a zavlažovatelů přičiněním spolků a obcí hospodářských; zbytečnost povolávání k nám dělníků cizích při dostatku schopných pracovníků domácích	97